

حرکتی نو که محله

«سیس آباد»

گل دفتر

وقتی وارد محله می شویم اولین معضله مغازه هاست که هرچه هست مطابق با اصول هر کدام بنا به نظر سازندگانشان شکلی دارند و خیابان ها روبه رو می شویم. به نظر می رسد این محله وجود نداشته است. مسئله بعدی علت راه نیفتادن طرح آگو معمولاً به کوچکی گذشته از توصیف محله که درسطور بالا آما

«سیس آباد» جایی در مرزی ترین حدود شمال و شمال شرقی شهرمان است. محله ای کم برخوردار که مردمی صمیمی دارد و کار و کسبشان اغلب با زراعت در زمین های کشاورزی اطراف است یا خدماتی که در همین محدوده ارائه می شود. عده ای نیز به صنایع دستی یا مشاغل خانگی مشغول هستند و محصولات آن ها در نقاط مختلف شهر دیده می شود.

ناحیه ۲ قول شن و ماسه راداد، یکی از اعضا تهیه سیمان و دیگری قول هماهنگی اوستا بنا راداد تا دیوارهای آجری سیمانی شوند. در همان جلسه رئیس اداره فرهنگی هم قول داد به محض اینکه دیوارها سیمان شوند رنگ آمیزی دیوارهای محله انجام شود. این کار گروهی با موفقیت سپری شد و حال و هوای خاصی به محله بخشید هفته گذشته بعد از گذشت حدود یک سال اتفاق خوب دیگری در این محله افتاد.

جمعه هفته گذشته عده ای جوان خوش نیت به دور از هر هیاهو و تظاهر به محله آمدند رنگ و جلوه ای دیگر به درهای زنگ زده و فرسودگی های درهای محله دادند. آن ها در ابتدا درها را سیماده می زدند تا زنگار زمانه را پاک کنند و در ادامه رنگ ها را در هم می آمیختند تا این کوچکی های دلگیر برای ساکنان محلی و همه رهگذران جذاب تر کنند. یادمان باشد کوچکی برای بچه های مناطق کم برخوردار معنای وسیعی دارد، کوچکی یعنی زندگی. کوچکی در این فرهنگ یعنی همه امکاناتی که در محلات برخوردار وجود دارد و در این محله غایب است. نوجوانان و جوان ترها بیشتر از بقیه گروه های سنی دیده می شوند. آمده اند تا باور کنند که آدم های باذوقی هستند که بی اجر و مزد حاضرند برای آن ها محله ای بهتر تدارک ببینند.

اهالی و ساکنان محله ضمن پذیرایی و ابراز رضایت از این فعالیت در حال تماشا هستند و در ایده پردازی به هنرمندان کمک می کنند. لبخند رضایت زنان و مردان شریف این کوچکی ها، زیباترین تصویری است که بین این همه رنگ، نقش می بندد. واقعیت این است که در وضعیت بد اقتصادی کنونی، کمک های خیرخواهانه بسیار با ارزش است و می تواند راه گشا باشد؛ در واقع باید به جای سخنرانی های رنگارنگ مشکلی از مردم حل شود. گاهی مشکلات مردم بعضی مناطق حاشیه نشین، جنبه مالی ندارد. دیده نشدن و مهجور ماندن در گوشه ای از این شهر است که وجهه خوبی از این محله و مردمانش به جای نگذاشته است. محله سیس آباد و محلاتی از این دست بیش از هر چیز نیاز به دیده شدن دارند. این محلات نه از جمله محلات استفاده کننده که خود مولد برکات مختلفی برای شهر هستند. تأمین نیروی انسانی کار، تهیه فرآورده های لبنی و باغی بخشی از این توانمندی هاست که باید به آن ها صنایع مختلف دستی و... راهم افزود.

رنگ کردن درها مقدمه ای است که این محله برای همگان دیده شود و بتواند توانمندی های خود را ارائه کند.

۱۳ ریز پروژه برای سیس آباد

سینا عطایی، مدیر دفتر توسعه و تسهیلات سیس آباد، است. او درباره فرآیند رنگ آمیزی در منازل سیس آباد گفت: ریز پروژه «در رنگ ها» یکی از مجموعه پروژه های تعریف شده در محله سیس آباد است که در قالب کلان پروژه تور شهری و محله بازار سیس آباد

● **تقبی به دیروز سیس آباد**
محدوده رسالت شمالی ۹۱ و اطراف آن در دهه ۵۰ به روستای «سی سواد» مشهور بوده است. بنا به گفته اهالی علت این نام گذاری، بالا بودن سواد مکتبی بزرگان این روستا در قدیم بوده به نحوی که از اطراف این منطقه هرکسی می خواسته برای مسئولان حکومتی نامه یا عریضه ای بنویسد سراغ اهالی باسواد سی سواد می آمده است. درگذر زمان، «سی سواد» به سیس آباد تغییر حروف داده است.

پس از پیروزی انقلاب، مهاجرت گسترده ای از طرف روستاها به سمت مشهد اوج گرفت و به مرور در اطراف این روستا، زمین های کشاورزی به مسکونی تبدیل شد تا اینکه سیس آباد در ابتدای دهه ۹۰ به محدوده شهری متصل شد. کماکان شغل بسیاری از اهالی محله سیس آباد، کشاورزی و دام پروری بوده و هست و برخی از آنان برای بسیاری از شهروندان شغل ایجاد کرده اند. قدمت ساخت قلعه سیس آباد به درستی مشخص نیست اما معتمدان و بزرگان این محله می گویند که در زمان حمله ترکمن های آسیای میانه به مشهد، این قلعه ها وجود داشته و پاسداران قلعه با استفاده از برج های نگهبانی از روستا در برابر خطرات احتمالی مراقبت می کردند. ۳ روستای کوچک دیگر به نام های قلعه داروغه، عیش آباد و کد خدا و یک قلعه دوطبقه در این حوالی وجود داشته است. این قلعه دوطبقه گنبد های خشتی و سقف های چوبی داشته و باگذشت زمان هیچ اثری از آن باقی نمانده است.

دهه ۵۰ و ۶۰ در این روستا حدود ۱۳۰ خانوار زندگی می کردند و حالا که جزو محدوده شهری است، حدود ۳ هزار خانوار و نزدیک به ۱۰ هزار نفر جمعیت دارد. اگر بخواهیم مکان کنونی سیس آباد را آدرس بدهیم، باید گفت که در حاشیه راست رسالت شمالی (جاده کارخانه سیمان)، بعد از روستای جوفروش و قبل از روستاهای دهرود و کشف رود قرار دارد. این محدوده پس از پیروزی انقلاب، به ویژه در دهه ۹۰ به ضمیمه شهر پیوست و در حال حاضر شهرداری برای ارائه خدمات مثل آسفالت کوچکی و خیابان های خاکی آن اقدام می کند.

● **رنگ را به محله آورده ایم**

به محض وارد شدن به خیابان رسالت ۹۱ که بخش اصلی محله سیس آباد است، اولین چیزی که نظر هر شهروند را به خود جلب می کند دیوارهای رنگی است که نقاشی چند گلدان روی آن کشیده شده است. دیوارها در پی چند سال اخیر رنگ و رویشان را از دست داده بودند و معضلی بر معضلات محله شده بودند. سال گذشته اعضای شورای اجتماعی این محله با مشارکت و همکاری اداره فرهنگی منطقه ۳ رنگ آمیزی دیوارها را انجام دادند. برنامه از این قرار بود که در جلسه شورای اجتماعی زیباسازی محله به شور و مشورت گذاشته شد. آن موقع بسیاری از دیوارهای رسالت ۹۱ آجری بود هر کدام از اعضا بخشی از کار را به عهده گرفتند رئیس

و ایجاد فضاهای فعالیتی، بازی محلی و گفت و گورا نتیجه می دهد و ۳ مسیر جذاب گردشگری در محله ایجاد می کند. عطایی در این بخش گفت: این پروژه ها به گونه ای طراحی شده اند که از موزه ای کردن فضاها و فعالیت ها یا القای حس ترحم جلوگیری می کنند و توضیح خیلی بیشتر اینکه عملکردهای اجتماعی و اقتصادی هدف در این پروژه ها برای فعال سازی، اساساً آرایشی مینا بوده و هیچ چیز مصنوعی یا جدیدی به فضا و فعالیت اضافه نشده اصطلاحاً آرایشی نبوده است و فضای بکر خود محله است.

● **مردم را رنگ نکنیم!**

حسن کیخا، عضو شورای اجتماعی محله سیس آباد، سابقه سکونت ۴۸ ساله در این منطقه دارد. او می گوید: روز جمعه افرادی داوطلب به محله ما آمدند و بادل و جان و همه توانی که داشتند به رنگ آمیزی در خانه های محله پرداختند. آن ها از رنگ هایی شاد استفاده کردند و شادی را برای ما باقی گذاردند.

او درباره روال کار گفت: سه روز قبل به اهالی خبررسانی کرده و قرار گذاشته بودیم در خانه را شست و بشویدند. عده ای همکاری کرده بودند و باقی مانده درها را هم

تعریف شده است. وی با اشاره به نگاه عمومی نسبت به محله سیس آباد گفت: دنیای سیس آبادی ها برای دیگر شهروندان مشهدی، بدون آنکه این محله رادیده باشند، دنیای خاکستری و تیره است. اثر و فشار اجتماعی و سنگینی نگاه بر جامعه جوان سیس آباد، عزت نفس و اعتماد به نفس اجتماعی را به شدت تحت تأثیر منفی قرار داده که تبعات اجتماعی و اقتصادی بعدی را به همراه داشته است.

او از برگزاری نشست با حضور فعالان اجتماعی و فرهنگی برای بهینه شدن وضعیت محله سیس آباد اشاره کرد و گفت: برای احیای پیوند اجتماعی کارآمد و مؤثر بین جامعه شهری مشهد و ساکنان سیس آباد، دو هم آفرینی برگزار شده که در مجموع ۶۰ نفر از دغدغه مندان اجتماعی و متخصصان در زمینه های مختلف در آن شرکت کردند. این متخصصان وارد محله شده اند، یک روز کامل با مردم زندگی کرده اند، مسائل را فهرست کرده و اولویت ها را با مردم مشخص کردند و مردم ایده پردازی کردند.

وی در توصیف فرآیند ایده «تور شهری و محله بازار سیس آباد» گفت: این کلان پروژه شامل ۱۳ ریز پروژه است که در نهایت با هدف بازآفرینی محیط شهری

